

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مدیریت هایپومنوره و آمنو- اولیگومنوره در طب ایرانی

دکتر روشنگر مکی نژاد

هیئت علمی دانشکده طب سنتی شهید بهشتی

حیطه های مورد بحث در وبینار امروز

۱ اجمالی سریع بر مباحث تئوری و تشخیصی در طب ایرانی

۲ مقدمه در درمان بر اساس دیدگاه طب ایرانی

۳ رویکرد تشخیصی و درمانی در طب ایرانی

۴ داروهای گیاهی موجود در بازار - برخی مقالات مرتبط

چه میکنید؟

- دخترخانم ۱۷ ساله ای با شکایت قطع قاعدگی از ۳ ماه پیش به شما مراجعه کرده است....
- خانم ۳۰ ساله ای با شکایت کاهش مقدار خونریزی قاعدگی از ۶ ماه پیش به شما مراجعه کرده است....
- خانم ۳۸ ساله ای با شکایت قطع قاعدگی از ۴۰ روز پیش به شما مراجعه کرده است....

خصوصیات خون قاعدگی طبیعی در طب ایرانی

قاعدگی معتدل از نظر کمیت، کیفیت و زمان جاری شدن خونریزی

۱. زمان : حدوداً ماهی یک بار باشد.

۲. سن شروع: ۱۴-۱۰ سال
سن یائسگی: ۶۰-۳۵ سال

۳. طول مدت: (۱۰) ۷-۲ روز

۴. فاصله بین دو عادت ماهیانه: ۲۰ روز تا ۳۰ روز (تا ۶۰ روز)

توجه به مزاج شخص و شهر و ...

- معمولاً در افرادی که در مناطق گرمسیر زندگی می‌کنند زودتر قاعده می‌شوند و در مناطق سردسیر دیرتر.
- اگر خانم مزاج گرم داشته باشد بعد از ۵۰ سال هم قاعدگی دارد.
- ایام خونریزی قاعدگی در زنان گرم و تر معمولاً بیشتر است.
- .....

قاعدگی طبیعی از دیدگاه بوعلی سینا

"الطمث المعتدل فی قدره و فی کیفیته و فی زمانه جاری علی عاداته الطبیعیة فی کل مره هو سبب لصحة المرأة و نقاء بدنها من کل ضار بالکم و کیف و یفیدها العفة و قلۀ الشبق"

«قاعدگی معتدل در مقدار و کیفیت و زمان که بر عادت طبیعی باشد سبب صحت و سلامتی زن و پاکی بدنش از هر ضرر کیفی و کمی می باشد و برای عفت و کاهش میل جنسی زنان مفید است.»

تعریف ازدیدگاه طب ایرانی

در طب سنتی هر سه مورد (هایپومنوره، آمنوره، اولیگومنوره) در یک
تعریف میگنجد: احتباس طمث

وجود حداقل یکی از موارد زیر:

۱. کم شدن مقدار خونریزی در زمان عادت
۲. توقف عادت ماهیانه به صورت کامل
۳. فاصله دو عادت ماهیانه بیشتر از یک تا دو ماه

ترمینولوژی طب ایرانی

احتباس طمث

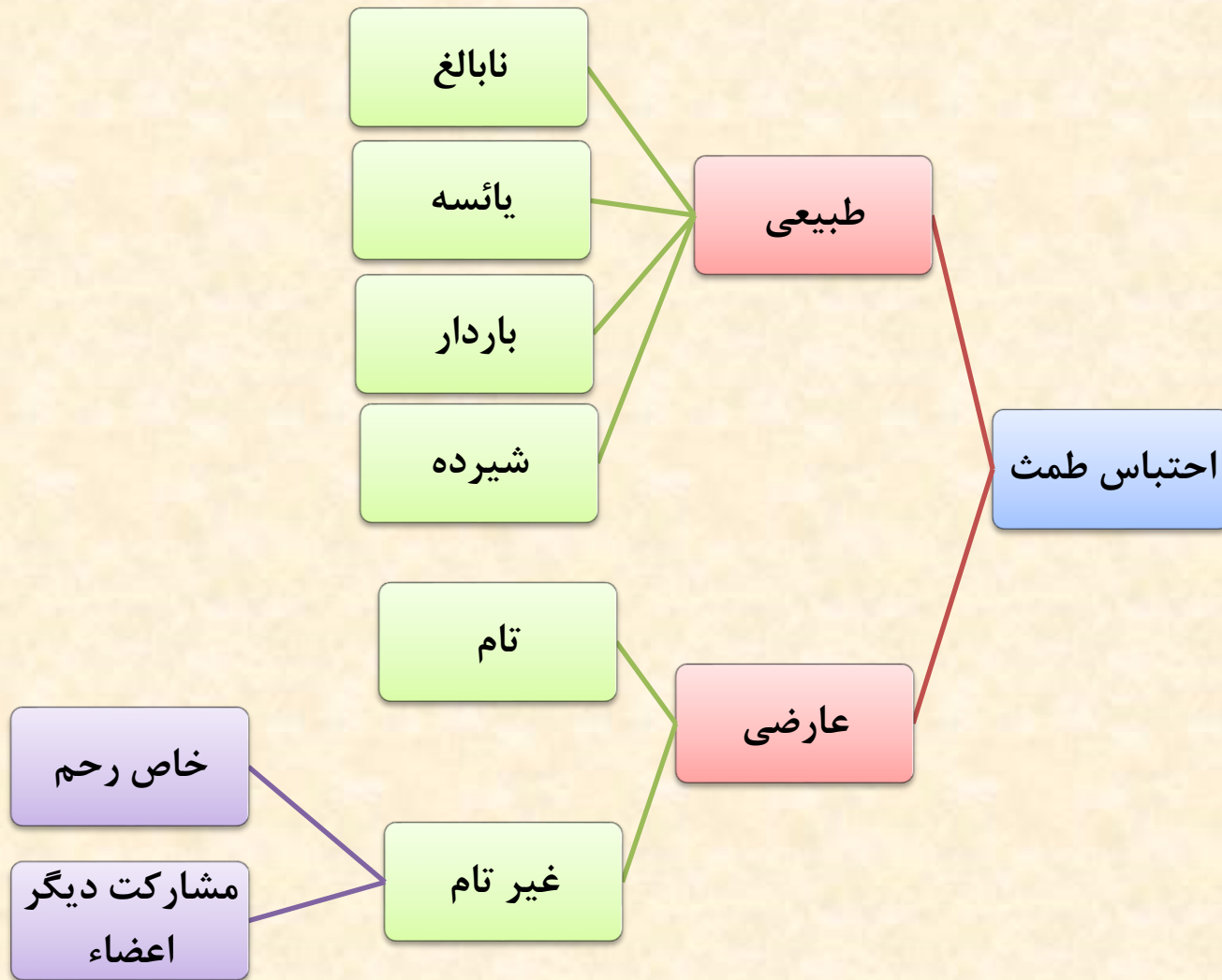
حبس طمث

حبس حیض

حبس قاعدگی

بررسی اجمالی علل
احتباس طمث از
دیدگاه طب سنتی

انواع احتباس طمث عارضی غیر تام

• احتباس طمثی که به علل اختلال در خود رحم ایجاد می شود.

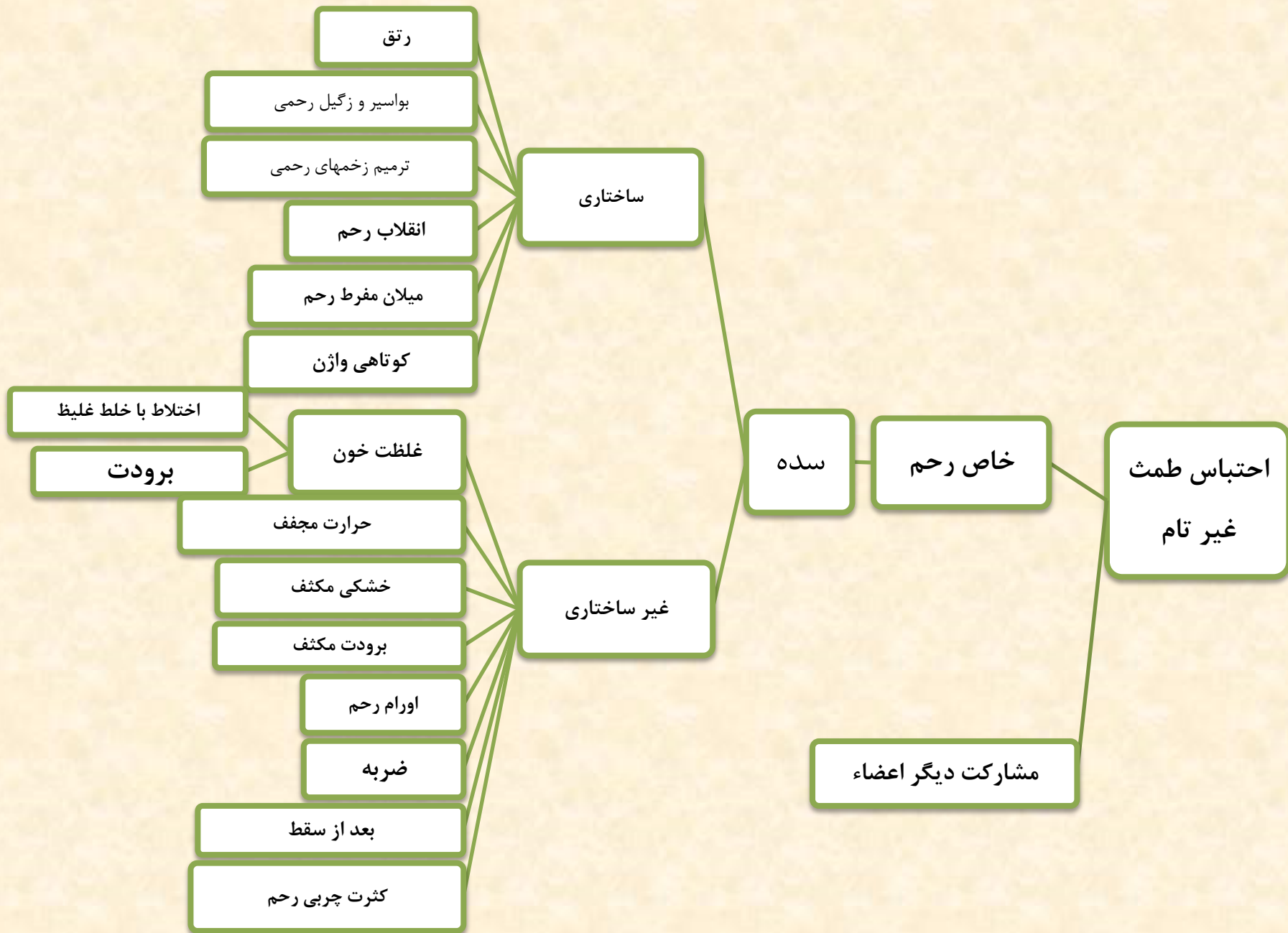
• احتباس طمثی که به علل اختلال در اعضای دیگر (مشارکت با اعضای دیگر) ایجاد می شود.

علل احتباس طمث رحمی

علل ساختاری (Anatomical) و
علل غیرساختاری

- مهم‌ترین عاملی که در رحم باعث احتباس طمث می‌شود سده (انسداد) است.

انسداد در منفذ رحم یا
عروقِ مسئول دفع خون

مهمترین علل احتباس طمث رحمی

۴ علت عمده :

□ غلظت خون

□ برودت خون

□ غلبه حرارت

□ غلبه یبوست

قلت دم (!)

احتباس طمث ناشی از برودت یا غلظت خون

علائم:

- ادرار: کثیر و سفید و غلیظ
- مدفوع: بلغمی
- خواب سنگین و آشفته
- کثرت آب دهان
- سفیدی رنگ بدن
- سایر آثار غلبه برودت

درمان سوءمزاج سرد و درمان غلظت خون

احتباس طمث ناشی از غلبه حرارت

علائم:

- طپش قلب
- خشکی رحم
- سنگینی در ناحیه عانه
- پری عروق
- التهاب و تغییر رنگ چهره
- سایر آثار غلبه حرارت

درمان سوءمزاج گرم

احتباس طمٹ ناشی از غلبه یبوست

- خشکی واژن و رحم
- لاغری بدن
- باریکی عروق
- سائر آثار غلبه یبوست

درمان: رطوبت بخشی

احتباس طمث ناشی از قلت خون

در طب رایج؟؟؟؟!!!!

• علائم:

- احساس ضعف عمومی
- تقدم اسباب کم خونی
- تکیدگی بدن
- زردی رنگ چهره و بدن

درمان قلت خون

انواع احتباس طمث مشارکتی

- سوءمزاج در بدن
- سرما، گرما، بیداری طولانی!!!
- **کثرت استفراغات بدنی و خارج شدن مواد از بدن که شامل:**
  - استفراغ ماده
  - استفراغ خون
  - مقاربت زیاد
  - انسداد که شامل
  - انسداد در کبد
  - چاقی مفرط یا لاغری مفرط در بدن
- **کم خونی (قلت دم)**
- استسقاء (سیروز)
- ورزش و فعالیت بدنی زیاد.
- ترشح شیر غیر از موارد شیردهی
- عوامل روحی و روانی و نفسانیه
- تب
- بیماری‌های مزمن و طول کشیده

عوارض
احتباس طمث

قاعدگی یکی از راههای اساسی برای دفع مواد زائد بدن زنان می باشد.

پس با قطع طمث یا تاخیر در آن، خون حیض و مواد زائد بدنی در بدن منتشر شده و مسبب امراض بسیاری میشود.

پیامدهای رحمی
احتباس طمث

<p>ناباروری، اختناق رحم، میلان رحم، اورام حار و صلب رحم، افزایش لیبیدو</p>		
<p>ضعف هضم، کاهش اشتها، دل بهم خوردگی، عطش شدید، سوزش معده، دفع خون از طریق مدفوع یا توسط قی، بواسیر، حبس مدفوع، میل به غذاهای نامناسب،</p>	<p>بیماریهای معده و روده ها</p>	
<p>سردرد، منگی، تاری دید، صرع، مالیخولیا، فالج، درد چشم و گوش و بینی، سنگینی زبان، بروز اختلال در کلام، دوار، خواب آلودگی، خونریزی از بینی،</p>	<p>بیماریهای مغز و اعصاب</p>	
<p>طپش قلب سرفه، تنگی نفس، خروج خلط خونی</p>	<p>بیماریهای قفسه سینه و ریه</p>	
<p>استسقا، تغییر رنگ چهره و بدن، سردی کبد</p>	<p>بیماریهای کبد</p>	
<p>سختی در دفع ادرار، احتباس ادرار، تیرگی رنگ ادرار</p>	<p>بیماریهای دستگاه ادراری</p>	
<p>درد پشت و کمر و گردن و ران ها، تورم ناحیه لگن، سنگینی بدن</p>	<p>بیماریهای مفاصل</p>	
<p>افت حرارت غریزی، فساد مزاج، احساس سنگینی در نواحی تحتانی شکم و کل بدن، تب، رویش ریش و خشونت صدا در زنان قوی المزاج، لرز، زخم در کنج ران، لاغری، اورام احشا، ورم کل بدن</p>	<p>بیماریهای عمومی</p>	

حیطه های مورد بحث در وبینار امروز

۱
اجمالی سریع بر مباحث تئوری و تشخیصی در طب ایرانی

۲
مقدمه در درمان بر اساس دیدگاه طب ایرانی

۳
رویکرد تشخیصی و درمانی در طب ایرانی

۴
داروهای گیاهی موجود در بازار - برخی مقالات مرتبط

طب گیاهی (Herbal Medicine) یا فیتو تراپی (Phytotherapy)

❖ علم به کار گیری گیاهان دارویی (Medicinal Herbs) برای درمان بیماری

❖ بنابراین هر گیاه دارویی را چه با فعالیت های قوی (Powerful) مانند بلادونا و یا فعالیت های لطیف و بی زیان (gentle) مانند نعنا، شامل می شود.

تفاوت فیتو تراپی و طب ایرانی ؟؟؟؟؟!!!!!!

مقدمه درمان ۲

۱. همواره باید موارد هشدار (Red flag) بر اساس تشخیصهای طب رایج مدنظر قرار گیرد.
۲. در بررسی بیمار، همزمان توجه به شرح حال طب رایج و طب ایرانی اهمیت دارد.
۳. ویزیت و درمان از دیدگاه طب ایرانی به منزله بی نیازی از مراجعه به ژنیکولوژیست یا سایر متخصصین نیست.
۴. ویزیت و درمان از دیدگاه طب ایرانی به منزله بی نیازی از راهکارهای تشخیصی و درمانی طب رایج نیست.
۵. دیدگاه تلفیقی (Integrative) برای رسیدن به بهترین اهداف درمانی و کمک به بیمار بهترین دیدگاه میتواند باشد.

➤ در دیدگاه طب ایرانی در درمان (بویژه بیماریهای رحمی)، توجه به سایر اعضا بویژه گوارش، کبد، مغز و ... بسیار اهمیت دارد.
(به صورت دوطرفه)

➤ در طب رایج ارتباط رحم با گوارش، کبد، مغز مطرح شده است.
(امروزه بویژه بحث میکروبیاتا مورد توجه قرار گرفته)

- Gut microbiata
- Uterus microbiata
- Gut-uterus Axis
- Brain-uterus connection
- Liver-uterus connection

Brain-uterus connection

The Brain-Uterus Connection: Brain Derived Neurotrophic Factor (BDNF) and Its Receptor (Ntrk2) Are Conserved in the Mammalian Uterus

Jocelyn M. Wessels¹, Liang Wu², Nicholas A. Leyland¹, Hongmei Wang², Warren G. Foster^{1*}

¹Department of Obstetrics and Gynecology, McMaster University, Hamilton, Ontario, Canada, ²State Key Laboratory of Reproductive Biology, Institute of Zoology, Chinese Academy of Sciences, Beijing, China

Abstract

The neurotrophins are neuropeptides that are potent regulators of neurite growth and survival. Although mainly studied in the brain and nervous system, recent reports have shown that neurotrophins are expressed in multiple target tissues and cell types throughout the body. Additionally, dysregulation of neurotrophins has been linked to several disease conditions including Alzheimer's, Parkinson's, Huntington's, psychiatric disorders, and cancer. Brain derived neurotrophic factor (BDNF) is a member of the neurotrophin family that elicits its actions through the neurotrophic tyrosine receptor kinase type 2 (Ntrk2). Together BDNF and Ntrk2 are capable of activating the adhesion, angiogenesis, apoptosis, and proliferation pathways. These pathways are prominently involved in reproductive physiology, yet a cross-species examination of BDNF and Ntrk2 expression in the mammalian uterus is lacking. Herein we demonstrated the conserved nature of BDNF and Ntrk2 across several mammalian species by mRNA and protein sequence alignment, isolated *BDNF* and *Ntrk2* transcripts in the uterus by Real-Time PCR, localized both proteins to the glandular and luminal epithelium, vascular smooth muscle, and myometrium of the uterus, determined that the major isoforms expressed in the human endometrium were pro-BDNF, and truncated Ntrk2, and finally demonstrated antibody specificity. Our findings suggest that BDNF and Ntrk2 are transcribed, translated, and conserved across mammalian species including human, mouse, rat, pig, horse, and the bat.

Citation: Wessels JM, Wu L, Leyland NA, Wang H, Foster WG (2014) The Brain-Uterus Connection: Brain Derived Neurotrophic Factor (BDNF) and Its Receptor (Ntrk2) Are Conserved in the Mammalian Uterus. PLoS ONE 9(4): e94036. doi:10.1371/journal.pone.0094036

Editor: Roger C. Young, University of Tennessee Health Science Center, United States of America

The Female Reproductive Axis: Coordination of the Brain, Ovaries & Uterus

Chapter 18 / Lesson 17 [Transcript](#)

 Video

 Quiz

 Course

Star

Instructions:

Choose an answer and hit 'next'. You will receive your score and answers at the end.

 You are viewing lesson 17

 UExcel Anatomy & Physiology Test Prep

20 chapters | 243 lessons

Ch 18. Anatomy and Physiology

What event does the female reproductive system prepare for every month?

question 1 of 3

**Model
Railroader**
**FineScale
Modeler**

Astronomy

**Santa's
Workshop**

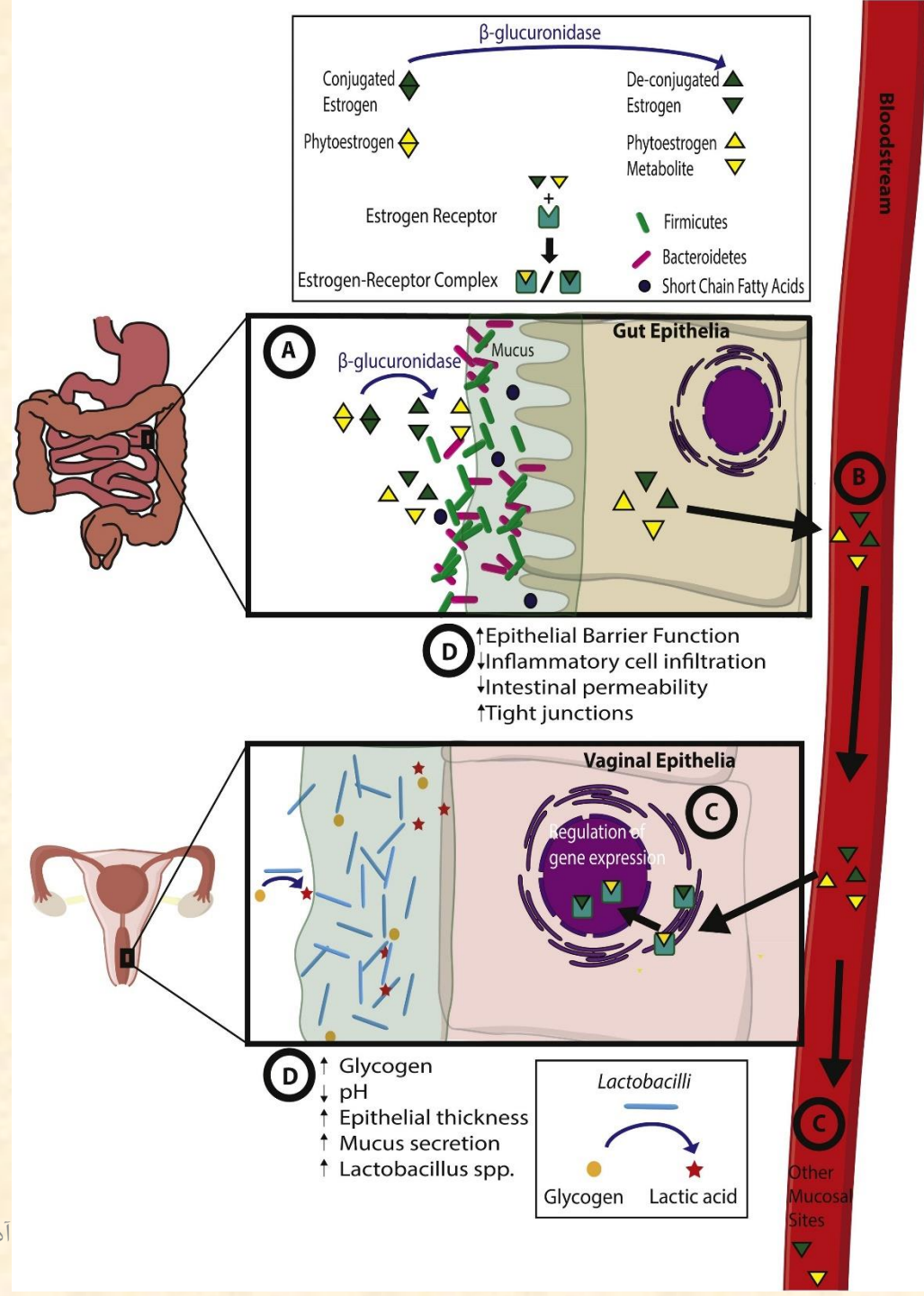
Explore this virtual shopping mall!

SHOP NOW

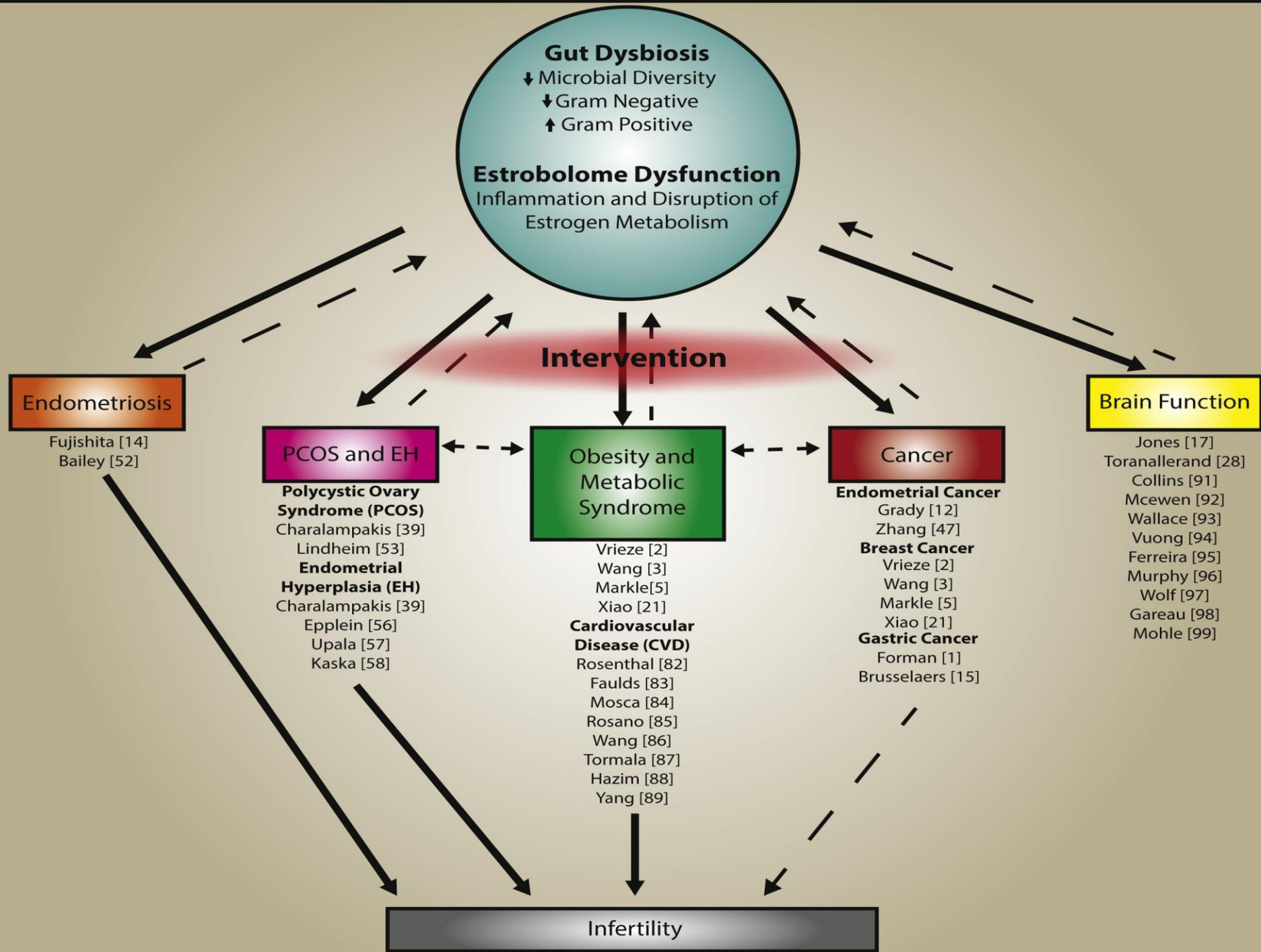
HEALTH

A Woman's Uterus May Play a Role in Memory and Cognition

Gut-uterus Axis

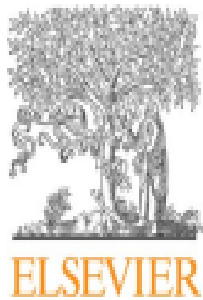

Estrogen-gut microbiome interactions exhibit physiological and clinical implications. Dysbiosis and a reduction of gut microbiota diversity impacts the estrobolome, which may lead to a wide range of disease states, illustrated. Reduction in gut microbiome diversity as result of dysbiosis and inflammation reduces the β -glucuronidase activity. This reduced β -glucuronidase activity results in decreased deconjugation of estrogen and phytoestrogen into their circulating and active forms. The subsequent decrease in circulating estrogens alters estrogen receptor activations which may lead to the hypoestrogenic pathologies: obesity, metabolic syndrome, CVD and cognitive decline. Hyperestrogenic pathologies can also be driven by the estrobolome through the increased abundance of β -glucuronidase-producing bacteria, which leads to elevates levels of circulating estrogens to drive diseases such as endometriosis and cancer. Obesity/metabolic syndrome can impact other disease states such including PCOS, EH and ultimately fertility. Intervention: Bariatric surgery, metformin and FMT provide therapeutic interventions that can mitigate the associated disease state through modulation of the gut microbiota composition. Solid arrows indicate the established interaction between estrobolome and disease states; dashed arrows indicate putative feedback mechanisms or interactions.

Estrogen–gut microbiome axis: Physiological and clinical implications

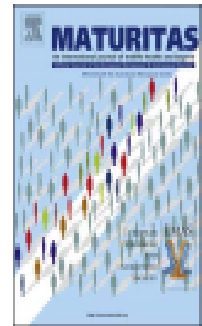
James M. Baker, Layla Al-Nakkash, Melissa M. Herbst-Kralovetz

Contents lists available at ScienceDirect

Maturitas

journal homepage: www.elsevier.com/locate/maturitas

Review

Estrogen–gut microbiome axis: Physiological and clinical implications

James M. Baker^{a,b,1}, Layla Al-Nakkash^c, Melissa M. Herbst-Kralovetz^{a,d,*}

^a Department of Basic Medical Sciences, College of Medicine-Phoenix, University of Arizona, Phoenix, AZ, USA

^b Department of Biology and Biochemistry, University of Bath, Bath, UK

^c Department of Physiology, Arizona College of Osteopathic Medicine, Midwestern University, Glendale, AZ, USA

^d Department of Obstetrics and Gynecology, College of Medicine-Phoenix, University of Arizona, Phoenix, AZ, USA

ARTICLE INFO

Keywords:

Estrobolome
Phytoestrogen
Dysbiosis
Cancer
Fertility

ABSTRACT

Low levels of gonadal circulating estrogen observed in post-menopausal women can adversely impact a diverse range of physiological factors, with clinical implications for brain cognition, gut health, the female reproductive tract and other aspects of women's health. One of the principal regulators of circulating estrogens is the gut microbiome. This review aims to shed light on the role of the gut microbiota in estrogen-modulated disease. The gut microbiota regulates estrogens through secretion of β -glucuronidase, an enzyme that deconjugates estrogens into their active forms. When this process is impaired through dysbiosis of gut microbiota, characterized by

A Review of the Gut-Uterine Axis in Persian Medicine Literature: Implications in Polycystic Ovary Syndrome

Ayeh Naghizadeh, Mohammad Ali Zareian, Maliheh Tabarraei*

Department of Traditional Medicine, School of Persian Medicine, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Received: 29 Nov 2019

Revised: 28 Jan 2020

Accepted: 7 Feb 2020

Abstract

Persian medicine (PM) takes a holistic approach towards diagnosis and management of disease states, focusing on the connections between body systems and organs. Menstrual disorders are of utmost importance in women, as they may lead to dysfunctions in other body systems. Deeming a mutual relationship between the gastrointestinal and female reproductive systems, PM physicians believed in a *gut-uterine* axis to exist. *Ehtebas-e Tams* (ET), meaning menstru-

Liver-uterus connection

Why Is Liver Health Important for Endometriosis?

MAY 10, 2018

BY JESSICA DUFFIN

IN COLUMNS, LIVING WITH ENDO- A COLUMN BY JESSICA DUFFIN.

Join Our Mailing List

Join our amazing community for the latest newsletters, updates and special offers.

Sign Up

Hormones
& BALANCE

[HOME](#)

[ABOUT](#)

[RECIPES](#)

[PROGRAMS](#)

[ARTICLES](#)

[BOOK](#)

[STORE](#)

[ALL THINGS WE LOVE](#)

MEMBER LOGIN

How to Optimize Liver Function to Rebalance Hormones in Women

by [Magdalena Wszelaki](#) | Last updated Nov 9, 2020 | [Adrenals](#), [Anti-Candida](#), [Articles](#), [Estrogen Dominance](#), [Menopause](#), [PCOS](#), [Thyroid](#) | 40 comments

حیطه های مورد بحث در وبینار امروز

۱
اجمالی سریع بر مباحث تئوری و تشخیصی در طب ایرانی

۲
مقدمه در درمان بر اساس دیدگاه طب ایرانی

۳
رویکرد تشخیصی و درمانی در طب ایرانی

۴
داروهای گیاهی موجود در بازار - برخی مقالات مرتبط

برای بررسی علل احتباس طمث

- رد موارد هشدار (Red flags)
- رد حاملگی
- LH، FSH، TSH، و پرولاکتین سرم
- سونوگرافی
- شرح حال طب رایج
- شرح حال طب سنتی (مزاجی)
- (همزمان توجه به علل ایجاد بیماری از دیدگاه طب سنتی و طب رایج)

درمان

بر اساس جمع بندی از

شرح حال طب رایج و طب سنتی و پاراکلینیک

درمان

اعمال یداوی

۱. خونگیری (حجامت، ...)

۲. ماساژ

۳. بادکش

دارو

اصلاح سبک زندگی

۱. خواب

۲. استرس

۳. ورزش

۴. تغذیه

عواملی که رحم را از اعتدال خارج میکند

✓ اعراض نفسانی (استرس، اضطراب، هیجانات و ...)

✓ عدم انجام مقاربت به اعتدال (افراط و تفریط در مقاربت: سرد کردن رحم)

✓ عدم انجام مقاربت طبق اصول طبی

✓ مصرف ترشی زیاد و مصرف بیش از اندازه غذاهای سرد و خشک

✓ مصرف غذاهای ناسازگار با مزاج

✓ مصرف آب سرد خصوصاً صبح ناشتا یا بعد از مقاربت یا بعد از استحمام

کلیات درمان

خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها

پرهیزهای تغذیه‌ای

- ✓ پرهیز از مصرف زیاد قندهای تصفیه شده و شکر
- ✓ پرهیز از غذاهایی مانند سوسیس، غذاهای کنسرو شده و آماده، فرآورده های دارای مواد نگهدارنده
- ✓ پرهیز از نوشیدن زیاد چای، قهوه و نوشابه‌های گازدار
- ✓ پرهیز از مصرف زیاد غذاهای سرخ شده، سوخته و دود داده شده
- ✓ پرهیز از مصرف زیاد نوشیدنی های سرد، آب سرد و ترشی ها

توصیه‌های تغذیه‌ای

✓ نخودآب (گوشت، نخود، کمی برنج، زعفران، ادویه)

✓ سبزیجات تازه، غلات کامل (گندم، جو و...)، آجیل‌های بدون نمک، سیب، زرده تخم مرغ، نان سبوس دار، روغن زیتون، گردو، کنجد، میوه خشک، بادام، فندق، توت خشک

✓ مصرف غذاهای دارای طبع سرد و تر و بلغم‌زا با ادویه‌های مصلح (عسل، زعفران، زیره، زنجبیل، سیاه‌دانه، هل، دارچین، نعنا، آویشن، زنیان و ...)

✓ در سوء مزاج سرد و خشک: جوجه مرغ فربه، زرده تخم مرغ نیم برشت، حریره از گندم با شکر و روغن بادام، انجیر خشک، مویز

توصیه های خاص

۱. استفاده از پیشبند موقع ظرف شستن یا استفاده از آب تا ناحیه شکم و رحم خیس نشود.
۲. عدم استفاده از حمام یا آب بویژه آب سرد در روزهای خونروش
۳. استفاده از پاپوش یا دمپایی موقع راه رفتن روی سرامیک که مانع انتقال سرما از اندامها به رحم شود.
۴. پوشش مناسب از ناف تا نوک پا
۵. ماساژ ناحیه زیر شکم با روغن هایی مانند بابونه و قسط

Pcos

POF

شایع ترین علل

**غلبه سردی
و تری**

غلبه خشکی

شرح حال مزاجی

غلبه اخلاط

(توجه به چاقی و لاغری)

درمان

(خشک، تر؟؟)

قلت دم !!

درمان

آزمایشات نرمال

سونوگرافی نرمال

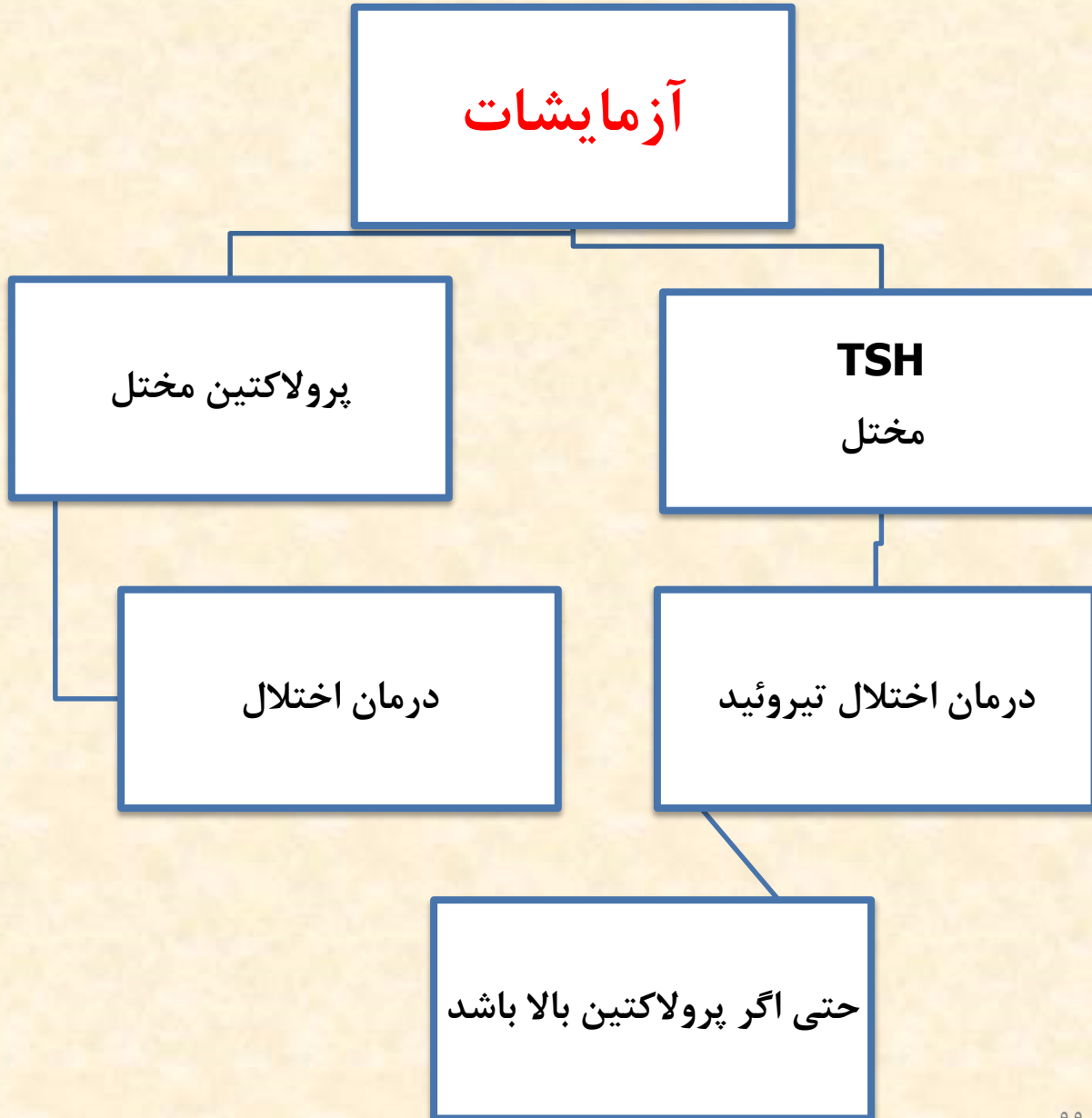
۱- بررسی استرس

۲- بررسی کم خونی، استفراغات، ورزش شدید و ...

۳- توجه به شرح حال مزاجی و درمان سوءمزاج و توجه به چاقی و لاغری بیمار

۴- تجویز مدرات طمث (کنجد، پونه و ...) [با توجه به ضخامت آندومتر و ...]

آزمایشات

آزمایشات

افزایش FSH

سونوگرافی

(سایز تخمدانها)

بررسی AMH

نرمال

کوچک

نرمال

پایین

درمان POF

سونوگرافی

درمان: نارسایی تخمدان (افزایش FSH)

گاه برگشت پذیر است و حتی به بارداری منجر شده است

- درمان سوءمزاج
- پونه (۱ ق غ در ۱ لیوان آب جوش دم کشیده صاف کرده با غسل روزی ۲-۳ بار)
- مدرات طمث (رازیانه، تخم کرفس، انیسون، سیاهدانه، تخم شنبلیله و ...)
- فیتواستروژنها
- تقویت مغز
- کاهش استرس (توجه به اعراض نفسانی)
- تجویز مرطبات
- زیر ۳۰ سال ارجاع به متخصص زنان (کاریوتیپ و ...)

*توصیه به مادران با نارسایی زودرس تخمدان در بررسی و رعایت تدابیر در دخترانشان

درمان: PCOs

- درمان بر اساس شرح حال مزاجی
- توجه به لاغری یا چاقی بیش از حد
- پونه
- مدرات طمث (رازیانه، گزنه، تخم هویج، تخم کرفس، پونه، پنج انگشت، سیاهدانه، انیسون و ...)
- فیتواستروژنها
- در صورت لزوم تجویز مت فورمین و پروژسترون!
- روغن مالی ناحیه تخمدان
- اعمال یداوی

❖ لازم به ذکر است مدت اعمال تدابیر سنتی و داروهای گیاهی سه ماه بوده و لازم است هر ماه ویزیت انجام شود.

❖ توجه به ضخامت آندومتر در درمان اهمیت دارد.

❖ در صورتی که بیمار از نظر مزاجی خیلی مرطوب یا خیلی خشک باشد درمان مشکل تر بوده و نیاز به تداوم تدابیر به مدت طولانی تری دارد.

سوء مزاج خشک

✓ توصیه به استحمام بعد از غذا، خواب مناسب، افزایش کیفیت و کمیت غذا

✓ در صورت وجود علائم غلبه سودا :

پرهیز از از غذاهای مولد سودا مانند: گوشت گاو، گوشت خشک کرده و مانده و سایر گوشتهای غلیظ مانند

گوشت شتر. عدس، کلم، بادمجان، پنیر کهنه، قارچ، سرکه کهنه، باقلا، نان با درصد بالای سبوس، ماهی شور،

سیر، پیاز، خردل، ترب، شوید، کنگر، غذاهای تند، شور و خیلی ترش

تعدیل مزاج با غذاهایی مانند مربای سیب، شیر تازه، زرده تخم مرغ عسلی، گوشت گوسفند، مغز بادام

شیرین، گلابی و انگور، شیرینی جات مثل حریره بادام و حلوای مغزها (این غذاها خونساز نیز هستند)

✓ تجویز منضج سودا و مسهل مربوطه / مرطبات

✓ استفاده از مدرات طمث

سوء مزاج سرد رحم

❖ **پونه** یک قاشق غذاخوری دم کرده سه بار در روز به مدت دو هفته در ماه (در سایر مزاجها هم میتوان تجویز کرد)

❖ **کنجد** پنج قاشق غذاخوری کنجد پودر شده در یک و نیم لیوان آب جوشانده شود تا یک لیوان بماند صاف نموده و هر ۱۲ ساعت یک لیوان میل شود (برای ایجاد خونریزی)

❖ ترکیب **تخم هویج، پنج انگشت و رازیانه** (کپسول اثلق یا رها) نصف قاشق چایخوری (یک گرم) هر ۱۲ ساعت

در زنان دارای اضافه وزن همراه با متفورمین یا تخم رازیانه بصورت دم کرده به میزان ۵ گرم دو بار در روز

❖ **تخم انیسون و تخم کرفس** آسیاب شده به مدت دو هفته بعد از قاعدگی روزی ۲ بار هر بار یک قاشق چایخوری (تخم انیسون و رازیانه)

❖ **سیاهدانه** ۵۰۰ میلی گرم روزانه به مدت سه ماه در ایام غیرقاعدگی و در صورت عدم تاثیر تا یک گرم در روز

افزایش یا ترکیب **سیاهدانه و عسل** به نسبت ۱ به ۳ روزانه دو بار هر بار یک قاشق چایخوری در ایام غیرقاعدگی

❖ **عصاره خشک شنبلیله** ۵۰۰ میلی گرم سه بار در روز یا دم کرده ۵ گرم تخم شنبلیله (یا یک قاشق

مرباخوری) سه بار در روز

سوء مزاج گرم

✓ مصرف اسفناج، عناب، کاهو، آلو، آب انار ملس، ماء الشعير طبي،

✓ تخم خیارین (به نسبت مساوی پودر کرده هر ۱۲ ساعت ۱ قاشق مرباخوری)

✓ زرشک (آب آن روزی یک لیوان)

✓ عرق شاهتره – کاسنی به نسبت مساوی روزی ۲ تا ۳ بار

✓ استفاده از مدرات طمٹ

مطالعات گیاهی

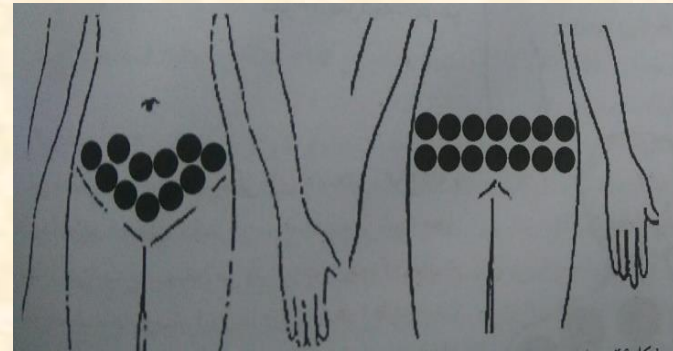
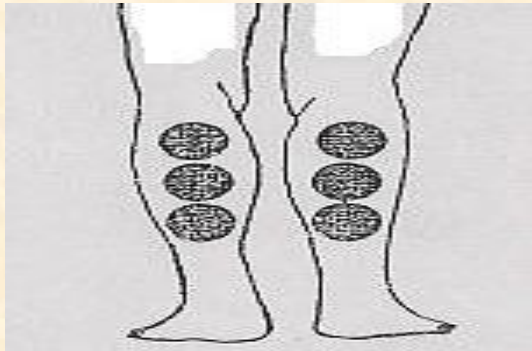
در این مطالعات گیاهان نامبرده با درصد‌های متفاوتی در بهبود اختلالات قاعدگی (الیگوامنوره)، اختلالات هورمونی و علائم سونوگرافیک نقش داشته‌اند.

بیش از ۱۰۰ گیاه با خاصیت
امناگوج
(Emmenagogue)
(قاعده آور - مدر طمث) که
حدود ۷۸ درصد طبع گرم
دارند

- ❖ رازیانه
- ❖ پونه
- ❖ کنجد
- ❖ پنج انگشت
- ❖ سیاهدانه
- ❖ تخم هویج
- ❖ انیسون
- ❖ تخم کرفس
- ❖ شنبلیله
- ❖ بابونه
- ❖ چای کوهی
- ❖ دارچین
- ❖ گزنه
- ❖ فاونیا
- ❖ خارمریم
- ❖ مارچوبه
- ❖ شبت
- ❖ هلیله، بلبله و آمله
- ❖ ابهل
- ❖ .....

اعمال یداوی

❖ بادکش تخمدان یا ساق (dry cupping) یک روز در میان هر بار ۱۰ تا ۲۰ دقیقه در ایام پاکی

❖ حجامت ساقین (Wet Cupping) چند روز قبل از نوبت قاعدگی

The comparison of fennel infusion plus **dry cupping** *versus* metformin in management of oligomenorrhoea in patients with polycystic ovary syndrome: a randomised ...R

Mokaberinejad, Z Rampisheh, J Aliasl, E Akhtari

Journal of Obstetrics and Gynaecology 39 (5), 652-658

[Wet Cupping and Phlebotomy in Management of Oligo/Amenorrhea: View of Persian Medicine](#)

Meyari, FR Tehrani, M Tansaz, R Mokaberinejad, M Biglarkhani

Traditional and Integrative Medicine

درمان کام به کام

راهنمای بالینی
تشخیص و درمان
در طب ایرانی

کارگروه تدوین راهنمای بالینی طب ایرانی

ویراست اول

اولیگوگمنوره و آمنوره

Oligomenorrhea & Amenorrhea

Persian Medicine Clinical Guidelines Editorial Board

Step by step therapy

Clinical Guidelines
for Diagnosis and
Treatment in
Persian Medicine

9 786226 175340
www.irianteb.com

حیطه های مورد بحث در وبینار امروز

۱ اجمالی سریع بر مباحث تئوری و تشخیصی در طب ایرانی

۲ مقدمه در درمان بر اساس دیدگاه طب ایرانی

۳ رویکرد تشخیصی و درمانی در طب ایرانی

۴ داروهای گیاهی موجود در بازار - برخی مقالات مرتبط

ویتاگنوس

گیاه پنج انگشت (اثلق)
درمان علائم یائسگی (گر گرفتگی، تعریق شبانه)، تنظیم اختلالات قاعدگی و رفع علائم قبل از قاعدگی

آگنوگل

فنلین

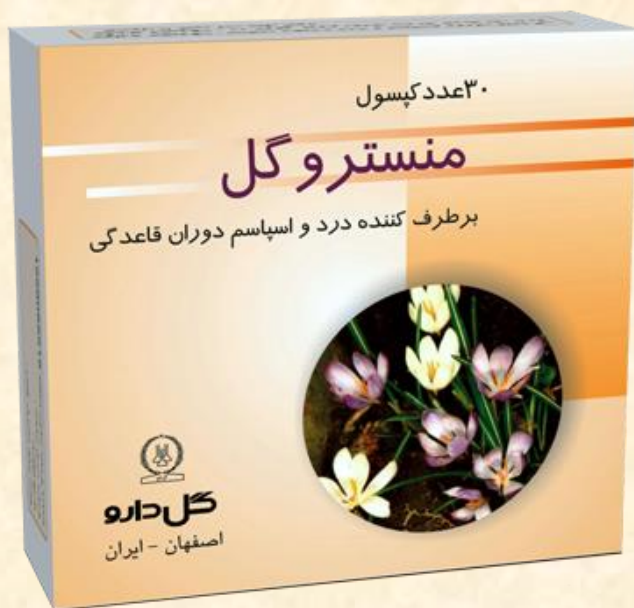
رازیانه

- افزایش شیر مادر در دوران شیردهی
- تسکین دردهای دوران قاعدگی (Primary dysmenorrhea)

کپسول منستروگل

کپسول محتوی حدود ۸۰ میلی گرم عصاره خشک گیاهان انیسون، کرفس و زعفران
برطرف کننده درد و اسپاسم دوران قاعدگی

در افراد مبتلا به انسداد مجاری صفراوی و ناراحتی کیسه صفرا با احتیاط مصرف شود.

قرص رازین (جویدنی - مکیدنی)

رازینانه و شیرین بیان

اصلاح اختلالات قاندهی (دیسمنوره و آمنوره) - تسکین دردهای اسپاسمی دوران قاندهی

(دیسمنوره) - پیشگیری و بهبود علائم و عوارض یاسنکی

محصول شرکت داروسازی ابن ماسویه

موارد منع مصرف :

فشار خون بالا

اختلالات کبدی و کلیوی

هایپوکالمی

بیش حساسیتی به هر یک از اجزاء تشکیل دهنده دارو

حاملگی و شیردهی

تداخلات دارویی :

به دلیل وجود شیرین بیان و تداخل حاصل از آن قرص رازین

را نباید با داروهای زیر مصرف نمود: گلیکوزیدهای قلبی -

مدرها (دیوتیک های لوپ و تیازیدها)

کورتیکواستروئیدها لاکساتیوهای محرک - اسپرینولاکتون -

آممیلوراید و داروهایی که تعادل الکترولیتها را به هم می زنند

کپسول دوناکیر

پنج انگشت، شیرین بیان، گل صدتومانی

کمک به بهبود علائم قبل از قاعدگی (PMS)، کمک به کاهش دردهای قاعدگی برقراری هورمون های جنسی، کمک به حفظ میزان طبیعی پرولاکتین، کمک به حفظ میزان طبیعی تستسترون و کمک به بهبود علائم یائسگی

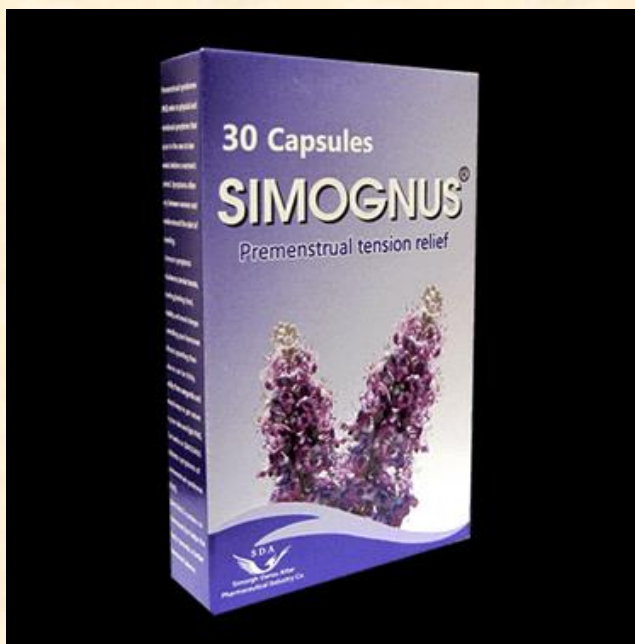
تداخلات و موارد منع مصرف: این دارو با داروهای دیورتیک، دییژیتال ها، کلونیدین و پروکائین امید تداخل داشته و نباید مصرف گردد. در صورت مصرف داروهای دوپامینی با احتیاط و با نظر پزشک مصرف گردد.
عوارض جانبی: این دارو ممکن است در مردان باعث ایجاد اختلالات جنسی شود.

نکات قابل توصیه: این فرآورده ها تنها برای افراد بالای ۲۱ سال توصیه می گردد. در صورت بارداری یا شیردهی از مصرف این فرآورده خودداری نمایید. از استفاده این فرآورده بیش از یکسال بدون مشورت با پزشک خودداری گردد. از ۲ هفته قبل از انجام هر گونه عمل جراحی مصرف این فرآورده قطع گردد. در صورت انجام آزمایش های هورمونی و نیاز به اندازه گیری میزان پتاسیم خون، مصرف دارو از ۴۸ ساعت قبل قطع گردد. در بیماری های قلبی، نارسایی کلیه، اختلالات انعقادی خون و اختلالات عملکرد جنسی با توصیه پزشک مصرف گردد.

کپسول سیموگنوس

میوه پنج انگشت، دانه شنبليله، زنجبيل،

۵۰ میلی گرم آهن، ۷,۵ میلی گرم آسکوربیک اسید
کمک به کاهش علائم و عوارض قبل از قاعدگی مانند تحریک پذیری، اضطراب،
افسردگی، احتباس مایعات،

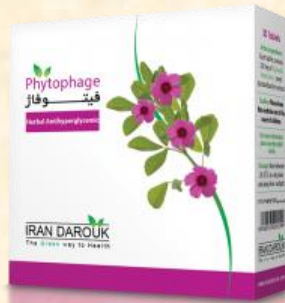

قرص گلوکورکس

- درمان کمکی دیابت و کاهش TG
- عصاره خشک بذر شنبلیله

قرص فیتوفاز

- کمک درمان دیابت نوع کاهش کلسترول
- قرص گیاهی حاوی عصاره دانه شنبلیله،
- ۳ بار در روز، هر بار ۲ قرص قبل از غذا

کپسول رونسول

- تخم شنبلیله

- روزی ۲ بار هر بار ۲ کپسول ۱ ساعت قبل از نهار و شام

کپسول ویابت

– حاوی گزنه ، شنبلیله ، دارچین ، استویا

۲ تا ۳ بار در روز ، هر بار یک کپسول به همراه یک لیوان پر از آب ، قبل از غذا میل شود

کپسول اثلق

رازبانه، تخم هویج زردک

تنظیم عادت ماهیانه در زنان؛ فعال کننده تخمدان‌ها؛ افزایش میل جنسی در زنان و کم‌کننده میل جنسی در مردان؛ رافع افسردگی در زنان و بهبود حال یائسگی در ایشان؛ نافع برای طحال.

منع مصرف: به دلیل وجود رازبانه در ترکیب دارو در صورت ابتلا به سرطانهای وابسته به استروژن در مصرف دارو احتیاط شود.

عوارض جانبی: عارضه جانبی خاصی گزارش نشده است.

شایعترین عوارض اثلق عبارتند از تهوع، سردرد، اختلالات گوارشی، اختلالات قاعدگی، آکنه، خارش، و بثورات سرخ رنگ (۷) که در ترکیب با مفردات ذکر شده در این دارو این اثرات مضر گزارش نشده است.

تداخلات دارویی: جذب دارو در حالت ناشتا بیشتر است؛ در عین حال مصرف بعد از غذا هم با توصیه طبیب معالج با ملاحظات مربوط به مزاج و بیماری قابل اجراست. این دارو با داروهای هورمونی تداخل دارد.

مصرف در حاملگی و شیردهی: مصرف دارو در بارداری و شیردهی با مشاوره پزشک انجام پذیرد.

نکات قابل توصیه: مصرف طولانی مدت آن در مردان می‌تواند موجب ناباروری شود.

کپسول اثلق برای خشکی واژن به همراه پماد ب یا پماد کتان مفید است. زمانی که از این دارو برای درمان بیماری فیبروکیستیک سینه استفاده می‌شود می‌توان همزمان از روغن کتان به صورت موضعی و خوراکی نیز بهره برد. کپسول اثلق در کاهش پرولاکتین اثر دارد.

شربت بزوری مفوه

تخم رازیانه، تخم کاسنی، تخم کرفس، تخم خیارین، تخم خیار بادرنگ، تخم خربزه، سرکه، آب، شکر
سرخ، روناس، عسل
مدر طمٹ

کپسول مرّ بوعلی دارو

مرّ، ترمس، سداب، پونه، مشکطرامشیع، حلتیت، فوه، سکبینج، جاشیر، قسط و سنبل الطیب

باز کننده عادت ماهیانه

عوارض جانبی: به علت گرم مزاج بودن اجزای این فرآورده و همچنین اثرات تحریکی، ممکن است سبب سوزش معده و امعا شود.
منع مصرف: مصرف این فرآورده در دوران قاعدگی به علت افزایش خونریزی و در دوران بارداری و شیردهی ممنوع می باشد.
تداخلات دارویی: بهتر است همزمان با داروهای اعصاب و آرام بخش ها مصرف نشود.
احتیاط مصرف: در بیماران مبتلا به ناراحتی های کبدی، زخم معده و روده و سابقه خونریزی گوارشی با احتیاط مصرف شود. سعی کنید طی دوران مصرف دارو کمتر در معرض نور آفتاب قرار بگیرید.

پونه، کتیرا

مدر حیض، ادرار و عرق؛ رفع سکسکه و حالت تهوع

منع مصرف: افرادی که دچار افراط حیض هستند، همچنین افرادی که در نقاط مختلف بدن دچار خونریزی هستند.

عوارض جانبی: در بعضی افراد ممکن است باعث تهوع یا احساس سنگینی معده شود.

مصرف در حاملگی و شیردهی: در این دو دوره مصرف نشود.

نکات قابل توصیه: در زمانی که دارو برای برقراری حیض مورد استفاده قرار می‌گیرد باید پس از شروع حیض قطع شود و در صورت صلاحدید پزشک معالج دوباره بعد از اتمام دوره حیض شروع شود. در مقالات ثابت شده که پونه می‌تواند از یائسگی زودرس جلوگیری کند یا باعث کاهش سطح خونی فاکتور هورمونی عامل یائسگی شود.

قرص مرّ

مرّ مکیّ؛ ترمس؛ برگ سداب، فودنج، مشکطرامشیع، فوّه، حلتیت، سكبینج، جاوشیر، فسط شیرین، سنبل الطّیب؛ آب سداب.

مدرّ حیض؛ مسقط جنین؛ مفتّح سدد؛ مسخّن رحم.

ملاحظات مصرف: پنج روز قبل از عادت و در زمان عادت دارو قطع شود. در صورتی که تا ده روز بعد از قطع دارو عادت ظاهر نشد، دوباره شروع کنند. چون این دارو مسقط جنین است، در بارداری و شیردهی و افرادی که دچار خونریزی هستند تجویز نشود.

مقالات

مجله‌ی طب سنتی اسلام و ایران، سال سوم، شماره‌ی اول، بهار ۱۳۹۱

مروری بر علل و اسباب آمنوره (احتباس طمث) در طب سنتی ایران

روشنک مکبری نژاد^{الف*}، نفیسه ظفرقندی^ب

^{الف} گروه طب سنتی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران

^ب گروه زنان و زایمان، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران

چکیده

بررسی علل آناتومیکی «آمنوره» از دیدگاه ابوعلی سینا و مقایسه آن با طب نوین

روشنک مکبری نژاد
نفیسه ظفرقندی
محسن ناصری
علی دواتی
سودابه بیوس
مژگان تن‌ساز
محمد کمالی نژاد

چکیده

«آمنوره» به قطع کامل قاعدگی بیش از شش ماه در زنانی که قاعدگی نامرتب دارند و نبود قاعدگی در سه سیکل متوالی در زنانی که قاعدگی مرتب دارند گفته می‌شود و «اولیگومنوره» زمانی رخ می‌دهد که فواصل بین سیکل‌های قاعدگی بیش از ۳۶ روز طول بکشد یا در کل تعداد سیکل‌ها ۵-۷ سیکل در یک سال باشد. «احتباس طمث یا حبس حیض» در طب سنتی ایران معادل آمنوره و اولیگومنوره است. هدف این مقاله، مرور علل آناتومیکی آمنوره از دیدگاه طب سنتی به‌ویژه «ابوعلی سینا» و مقایسه آن با طب نوین است.

بررسی علل آناتومیکی آمنوره از دیدگاه ابوعلی سینا و مقایسه آن با طب نوین

عوارض رحمی آمنوره و اولیگومنوره (احتباس طمث) در طب سنتی ایران

چکیده

از شایع‌ترین اختلالات قاعدگی در دنیا و همچنین ایران، آمنوره و اولیگومنوره می‌باشد. در مکتب طب سنتی ایران قطع قاعدگی، تأخیر قاعدگی و افزایش فواصل سیکل‌های آن به بیش از دو ماه و همچنین کاهش میزان خونریزی قاعدگی، احتباس طمث نامیده می‌شود. بر طبق آموزه‌های این مکتب احتباس طمث می‌تواند عوارض متعددی را بر ارگان‌هایی از قبیل مغز، سیستم تنفسی، رحم و سایر ارگانها بجا بگذارد. عوارض رحمی احتباس طمث شامل اختناق رحم، ورم رحم، میلان رحم و ناباروری می‌باشد. مکانیسم بروز عوارض احتباس طمث در ارگان‌های مختلف در متون طب سنتی بطور عمده ذیل بیماری اختناق رحم شرح داده شده است. این مکانیسمها بطور خلاصه شامل تشنج و انقباض رحم، صعود بخارات از آن به سایر ارگان‌های بدن و پر شدن رحم و رگ‌های آن از ماده حیض و در نتیجه پراکنده شدن آن در تمام بدن می‌باشد. بررسی عوارض گسترده احتباس طمث و آثار سوء آنها بر بدن چه مکانیسمی؟

عوارض رحمی آمنوره و اولیگومنوره (احتباس طمث) در طب سنتی ایران

درمان‌های طبیعی الیگومنوره بر اساس طب ایرانی

فرنوش فلاح^۱، دکتر ماندانا توکلی^۲، دکتر روشنگر مکبری نژاد^۳،

دکتر صدیقه آیتی^۴، دکتر زهره فیض‌آبادی^{*۲}

تأثير پونه بر آمنوره ثانويه

RESEARCH ARTICLE

Open Access

Mentha longifolia syrup in secondary amenorrhea: a double-blind, placebo-controlled, randomized trials

Roshanak Mokaberinejad¹, Nafiseh Zafarghandi^{2*}, Soodabeh Bioos³, Fataneh Hashem Dabaghian⁴, Mohsen Naseri⁵, Mohammad Kamalinejad⁶, Gholamreza Amin⁷, Ali Ghobadi⁷, Mojgan Tansaz⁸, Ali Akhbari⁹ and Mohammadali Hamiditabar¹⁰

Abstract

Background: Amenorrhea is defined as the cessation of menses. Hormone therapy is the most common treatment. Due to the contraindications and side effects of it and the increasing demand for alternative medicine substitutes, *Mentha longifolia* L. was used in this study. *Mentha longifolia* L. is a known medication in Iranian traditional medicine to induce menstrual bleeding in women with secondary amenorrhea and oligomenorrhea.

Methods: A double-blind, randomized, placebo-controlled, multicenter study was conducted in 120 women with secondary amenorrhea and oligomenorrhea. Treatment consisted of sequential oral syrup, 45 ml (15 ml three times a day) for 2 weeks. If the patients did not have menstruation after 2 weeks of taking the medication, we would wait for two more weeks. If the patients had menstruation at each stage of using the drug, we started it one week after

تأثير پونه بر FSH در نارسايی زودرس تخمدان

Effect of *Mentha longifolia* on FSH Serum Level in Premature Ovarian Failure

Roshanak Mokaberinejad¹, Elham Akhtari², Mojgan Tansaz^{1*}, Soodabeh Bioos²,
Mohammad Kamalinejad³, Nafiseh Zafarghandi⁴, Ali Ghobadi⁵,
Farnaz Sohrabvand⁶, Ali Akhbari⁷

¹School of Traditional Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

²Faculty of Traditional Medicine, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

³Department of Pharmacognosy, School of Pharmacy, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁴Department of Gynecology and Obstetrics, Faculty of Medical Sciences, Shahed University, Tehran, Iran

⁵Department of Traditional Pharmacy, Faculty of Traditional Medicine, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁶Infertility Department of Vali-e-Asr Hospital, Emam Khomeini Hospital Complex, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁷Ashrafi Esfahani Hospital, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

بررسی تأثیر حجامت و فصد در الیگو-آمنوره

TRADITIONAL AND INTEGRATIVE MEDICINE

Trad Integr Med, Volume 5, Issue 2, Spring 2020

Review

Wet Cupping and Phlebotomy in Management of Oligo/Amenorrhea: View of Persian Medicine

Azam Meyari¹, Fahimeh Ramezani Tehrani², Mojgan Tansaz³,
Roshanak Mokaberinejad³, Mahdi Biglarkhani^{1*}

¹Department of Persian Medicine, School of Medicine, Hamadan University of Medical Sciences, Hamadan, Iran

دانشکده طب سنتی

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

رساله

جهت دریافت درجه دکترای Ph.D. طب سنتی

عنوان

بررسی تأثیر حجامت (wet cupping) ساق هر دو پا در ایجاد خونریزی در الیگومنوره و آمنوره

استاد راهنما

دکتر مژگان تن ساز

اساتید مشاور

دکتر فیهمه رمضان‌تهرانی

دکتر روشنگر مگبری نژاد

نگارش

دکتر اعظم معیاری

Original Research Paper

Unani Medicine

CLINICAL EFFICACY OF HIJAMAH BIL SHART (WET CUPPING) IN POLYCYSTIC OVARIAN SYNDROME: A RESEARCH ARTICLE

Arsheed Iqbal *

P.G.Scholar (Research Officer –Scientist III) - Regional Research Institute of Unani Medicine, Naseem Bagh , University of Kashmir, Srinagar , Jammu and Kashmir, India
*Corresponding Author

Afroza Jan

DUMC , Deoband U.P India.

Md.Sheeraz

Research officer (Unani)- - R.R.I.U.M., Srinagar ,J&K,India.

Haider Ali Quraishi

P.G.Scholar (Unani Medicine)- R.R.I.U.M., Srinagar ,J&K,India

Arjumand Shah

Research officer (Unani)- - R.R.I.U.M., Srinagar ,J&K,India

Huma

Research officer (Unani)- - R.R.I.U.M., Srinagar ,J&K,India

Raheem A

Research Officer (Scientist-IV) - CCRUM , Ministry of AYUSH , New Delhi

ABSTRACT

Polycystic Ovarian Syndrome (PCOS) is the commonest endocrinopathy along with women of reproductive age with a ballpark prevalence of about 4 to 12%. It is an enduring multisystem genetic disorder and is traditionally first noticed in puberty as menstrual irregularities and weight gain. The management of PCOS is bounded by many controversies. The option of treatment depends upon the symptoms the patient presents with. There is a capacity for alternative management of the disease. In Unani

تأثير رازیانه، پونه، پنج انگشت بر آمنوره

Current Drug Discovery Technologies, 2019, 16, 00-00

1

RESEARCH ARTICLE

Efficacy of a Herbal Formulation Based on *Foeniculum Vulgare* in Oligo/Amenorrhea: A Randomized Clinical Trial

Farnoush Falahat¹, Sedigheh Ayatiafin², Lida Jarahi³, Roshanak Mokaberinejad⁴, Hasan Rakhshandeh⁵, Zohre Feyzabadi^{1,*} and Mandana Tavakkoli¹

¹Department of Persian Medicine, School of Persian and Complementary Medicine, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran; ²Department of Obstetrics and Gynecology, ³Community Medicine Department, Faculty of Medicine, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran; ⁴Department of Traditional Medicine, School of Traditional Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran; ⁵Pharmacological Research Center of Medicinal Plants, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran

Abstract: Background: The aim of this study was to evaluate the efficacy of the herbal tea based on *Foeniculum vulgare*, on inducing regular bleeding in women with oligomenorrhea and secondary amenorrhea (oligo/amenorrhea).

تأثیر رازیانه و بادکش در مقایسه با مت فورمین بر آمنوره در PCO

The Journal of
Obstetrics and
Gynaecology

Journal of Obstetrics and Gynaecology

ISSN: 0144-3615 (Print) 1364-6893 (Online) Journal homepage: <https://www.tandfonline.com/loi/ijog20>

The comparison of fennel infusion plus dry cupping *versus* metformin in management of oligomenorrhoea in patients with polycystic ovary syndrome: a randomised clinical trial

CASE REPORT

Open Access

Treatment of Menstrual Disorder, Depression and Sexual Dysfunction in a 27-year-old Woman with Polycystic Ovary Syndrome based on Iranian Traditional Medicine

Elham Akhtari (M.D., Ph.D.)¹, Roshanak Mokaberinejad (M.D., Ph.D.)^{2*},
Haleh Tajadini (M.D., Ph.D.)³

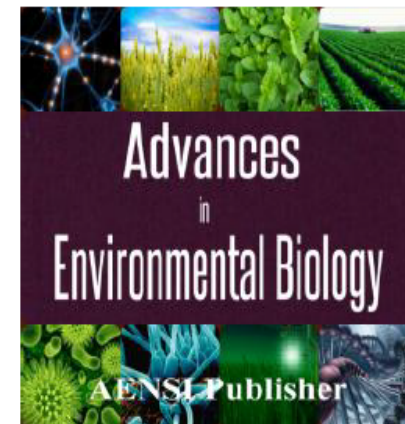

AENSI Journals

Advances in Environmental Biology

ISSN-1995-0756 EISSN-1998-1066

Journal home page: <http://www.aensiweb.com/AEB/>

Plants used in Iranian Traditional Medicine for the Treatment of Oligomenorrhea

¹Ali Ghobadi, ^{1,2}Gholamreza Amin, ^{1,2}Mohammad Reza Shams-Ardekani, ³Mohammad Kamalinejad, ⁴Roshanak Mokaberinejad

¹Department of Traditional Pharmacy, Faculty of Traditional Medicine, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

²Department of Pharmacognosy, Faculty of Pharmacy and Medicinal Plants Research Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

³Department of Pharmacognosy, School of Pharmacy, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁴Faculty of Traditional Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Article history:

Received 11 June 2014

Received in revised form 21 August 2014

Accepted 25 September 2014

ABSTRACT

There is an increasing demand for alternative medicine methods in treatment of menstrual disease. Oligomenorrhea, a prevalent disease with serious complications, has been declared in Iranian traditional medicine (ITM) in detail. Six plants were identified as the most commonly medication to induce menstrual bleeding in women with oligomenorrhea that have ignorable side effects compare to the current hormonal

Avicenna aspect of premature ovarian failure

Dear Editor,

Estrogen deficiency in women is an important risk factor for serious disorders such as severe cardiovascular diseases (1). Several different conditions can lead to estrogen deficiency with premature ovarian failure (POF) being an important one (2, 3). POF includes the cessation of normal ovarian function before age 40, causing menopausal symptoms and general health problems. Although there are several known causes of ovarian failure i.e chromosomal defects, autoimmune disease, exposure to radiation and certain drugs; but most cases of POF are of unknown etiology. Consequently, further work is required to understand the etiology, possible prevention and treatment of POF (4).

The most influential Iranian physician between 9th and 14th centuries AD was Ibn-Sina or Avicenna (980-1037 A.D). He was a great physician and has written more than 335 books on various subjects. His chief medical book is "Al-Qanon fi Al-Tibb" or "The Canon of Medicine" (5).

According to "The Canon of Medicine", the basis of health is the right proportion and specific equilibrium of humors (Akhlal) according to their quality and quantity (6). Based on Iranian traditional medicine, there are four

تأثیر تخم کرفس و انیسون در آمنوره در PCOS

published online 2018 September 8.

RESEARCH ARTICLE

Celery Plus Anise Versus Metformin for Treatment of Oligomenorrhea in Polycystic Ovary Syndrome: A Triple-Blind, Randomized Clinical Trial

Arezoo Moini Jazani¹, Hossein Nazemiyeh², Mojgan Tansaz³, Homayoun Sadeghi Bazargani⁴, Seyed Mohammad Bagher Fazljou¹, Ramin Nasimi Doost Azgomi¹ and Kobra Hamdi^{5,6,*}

¹Department of Iranian Traditional Medicine, School of Traditional Medicine, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran

²Research Center for Pharmaceutical Nanotechnology, Faculty of Pharmacy, Tabriz University of Medical Sciences Tabriz, Iran

³Department of Traditional Medicine, School of Traditional Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁴Road Traffic Injury Research Center, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran

⁵Department of Obstetrics and Gynecology, Alzahra Hospital, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran

⁶Women's Reproductive Health Research Center, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran

*Corresponding author: Department of Obstetrics and Gynecology, Alzahra Hospital, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran. Tel: +98-9143135851, Email: hamdik@tbzmed.ac.ir

Received 2018 February 06; Revised 2018 April 09; Accepted 2018 July 20.

Abstract

Background: Polycystic ovary syndrome (PCOS)-induced oligomenorrhea can leave psychological and non-psychological impacts on women. Among the proposed strategies for its treatment, herbal medications are of importance due to favorable effect profiles. **Objectives:** We planned a study to compare the effects of Celery and Anise combination (CAC) and metformin (met.) on oligomenorrhea in PCOS patients.

Methods: We conducted a triple-blind, Randomized clinical trial on 72 patients that were randomly allocated into two equal groups to receive six capsules of either CAC (750 mg each) or met. (250 mg each) at three separate doses for 15 days beginning from the follicular phase. If the bleeding occurred, three capsules of either placebo or met. would be administered daily during the menstruation phase, and then the follicular phase step with six capsules would be repeated. If the bleeding did not occur, three capsules of either placebo or met. would be administered each day for 15 days. The regularity of menstrual bleeding as the primary outcome, as well as testosterone, luteinizing hormone/follicular stimulating hormone ratio (LH/FSH), and complications, was assessed before and after the three cycles.

تأثير کنجد بر اولیگوآمنوره

Published online 2014 July 20.

Research Article

Sesame a Treatment of Menstrual Bleeding Cessation in Iranian Traditional Medicine: Results From a Pilot Study

Maryam Yavari ¹; Safoura Rouholamin ²; Mojgan Tansaz ^{1*}; Soodabeh Bioos ³; Somayeh Esmaeili ⁴

¹Department of Traditional Medicine, School of Traditional Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, IR Iran

²Department of Obstetrics and Gynecology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, IR Iran

³Faculty of Traditional Medicine, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, IR Iran

⁴Traditional Medicine and Materia Medica Research Center, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, IR Iran

*Corresponding Author: Mojgan Tansaz, Department of Traditional Medicine, School of Traditional Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, IR Iran. Tel: +98-2188773521, E-mail: tansaz_mojgan@yahoo.com

Received: November 10, 2013; **Revised:** December 20, 2013; **Accepted:** March 30, 2014

Background: There is an increasing demand for alternative medicine methods in treatment of menstrual bleeding cessation and oligomenorrhea. *Sesamum indicum* L. is a well-known medication in the Avicenna traditional medicine to induce menstrual bleeding in women with oligomenorrhea.

Objectives: This study is the first effort to evaluate the efficacy of this treatment on the patients suffers from oligomenorrhea.

Patients and Methods: A pilot study was carried out on 21 cases of oligomenorrhea having complaint of menstruation retard for more than two weeks admitted to Beheshti hospital clinic. Patients who had not used hormonal chemical or herbal drugs and were not pregnant or lactating were enrolled and received sesame once daily for 7 days per oral. Patients were followed for 7 weeks after drug administration.

Result: 85% of the patients experienced menstrual bleeding after receiving sesame treatment by two weeks. The mean interval before menstruation upon treatment was 9.8 days while the mean postponement time after the last patients' menstruation, before treatment,

تأثير کنجد بر اولیگوآمنوره

ARTICLE

Herbal Treatment of Oligomenorrhea with *Sesamum indicum* L.: A Randomized Controlled Trial

Maryam Yavari¹, Safoura Rouholamin², Mojgan Tansaz³✉, Somayeh Esmaeili⁴

¹ Department of Traditional Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

² Department of Obstetrics and Gynecology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

³ Department of Traditional Medicine, School of Traditional Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁴ Traditional Medicine and Materia Medica Research Center (TMRC), Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Abstract

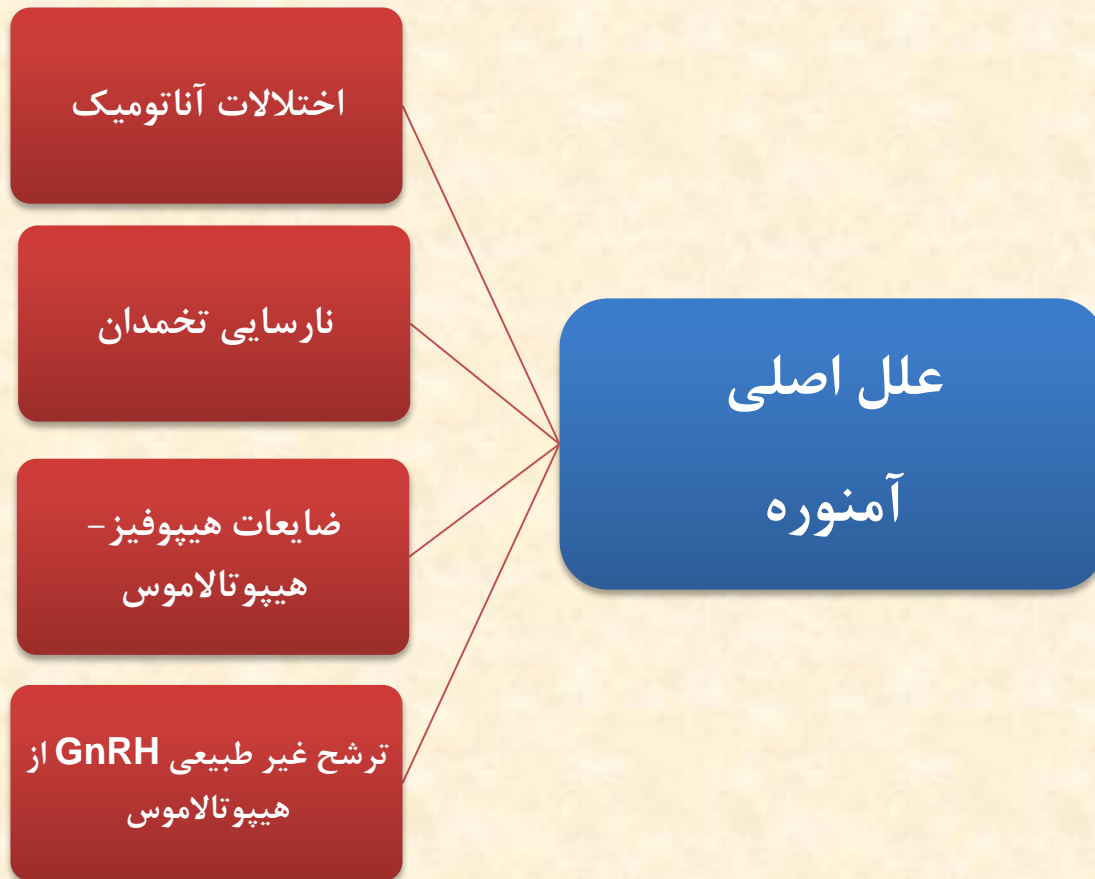
Background: Oligomenorrhea (defined as infrequent menstrual flow at intervals of 36 days to 6 months or 5–7 cycles in a year) is mostly managed with hormone therapy; however, there is an increasing demand for alternative medicine treatments in this field. This study is designed to evaluate the efficacy of *Sesamum indicum* L. in inducing menstrual bleeding in women with oligomenorrhea. **Materials and Methods:** A single-blind clinical trial was performed on 56 cases of oligomenorrhea, admitted to Beheshti hospital clinic. Patients randomly received treatment for a week either in the sesame or progesterone group and then were followed for 8 weeks. Menstrual bleeding occurrence, waiting period, volume of blood flow, severity of pain, uterus temperament, menstruation in the next episode and side effects

ممنون از توجهتان

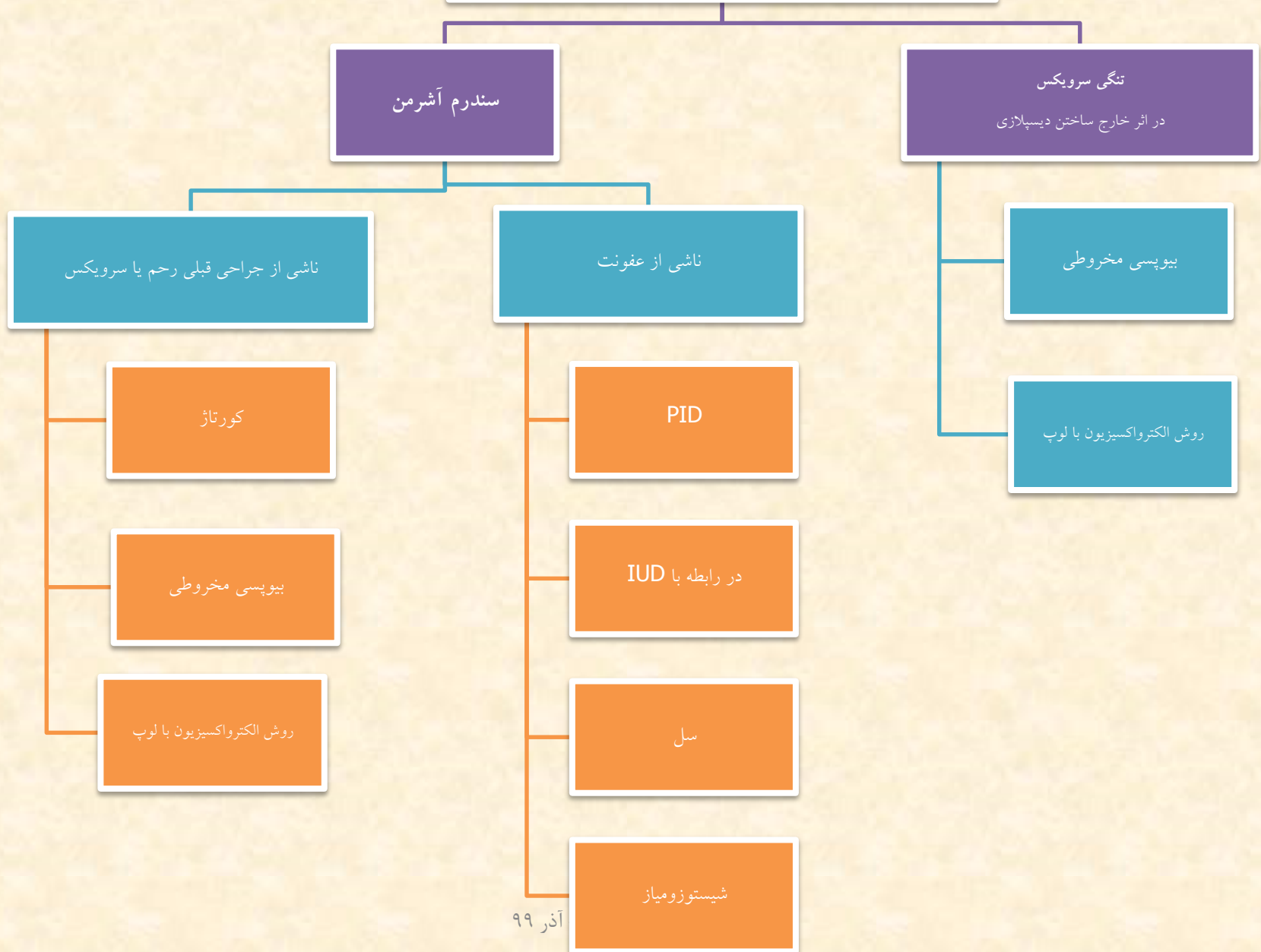
بررسی اجمالی علل
آمنوره از دیدگاه طب
رایج

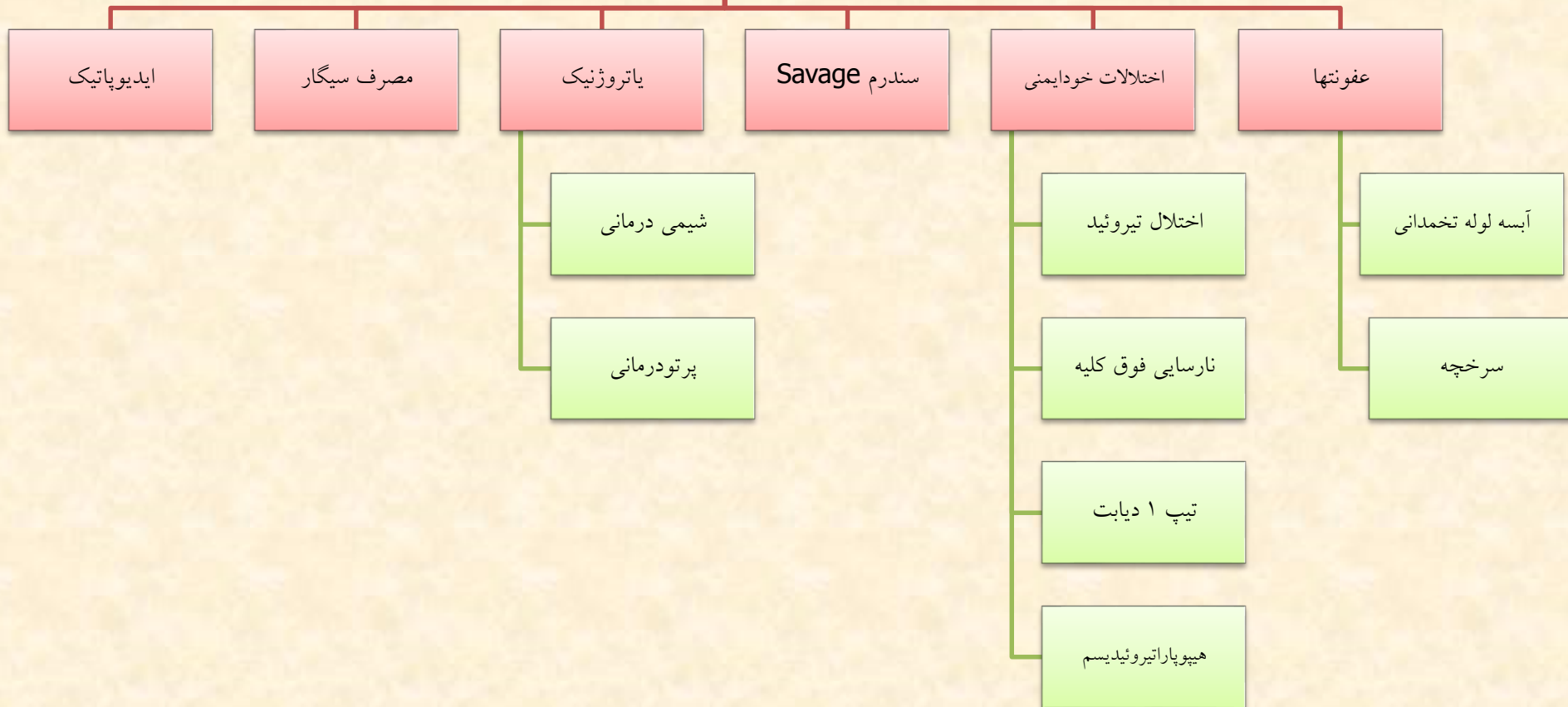

بررسی علل آمنوره ثانویه

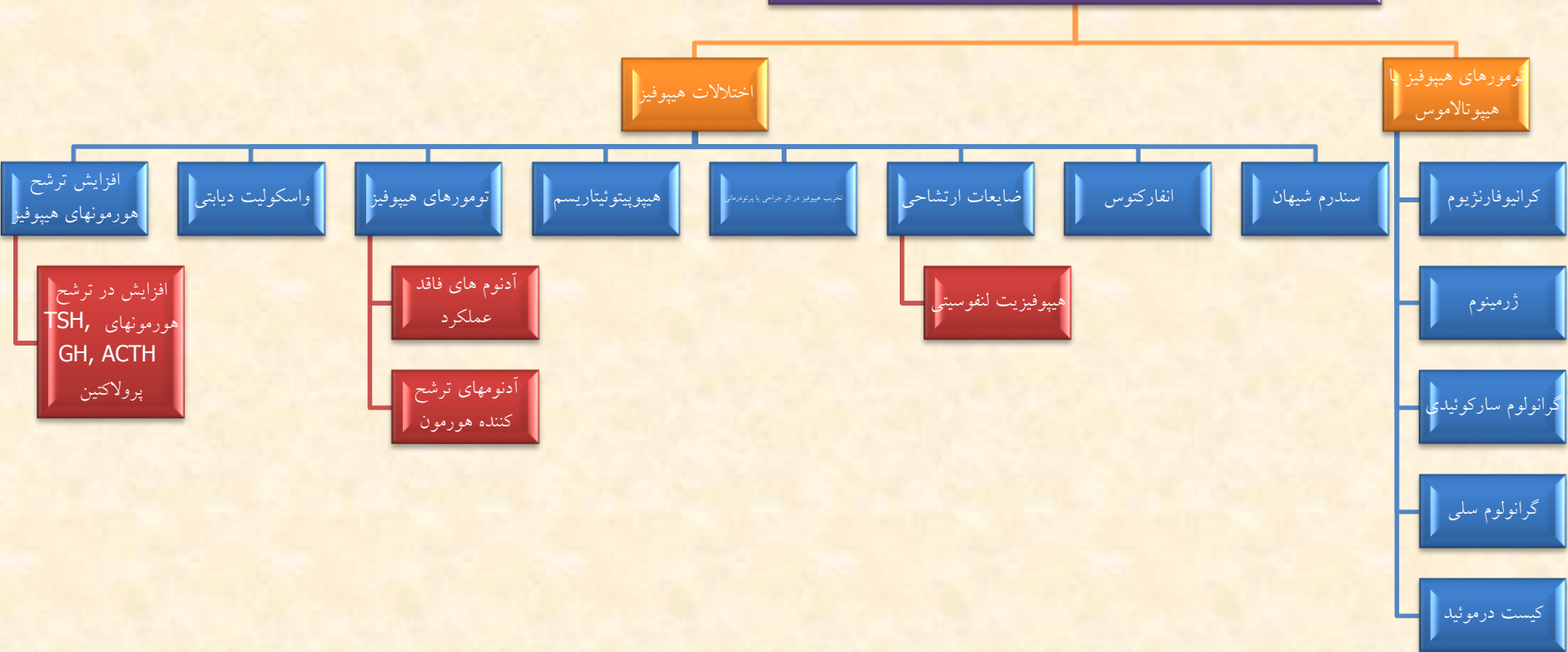
اختلالات آناتومیک

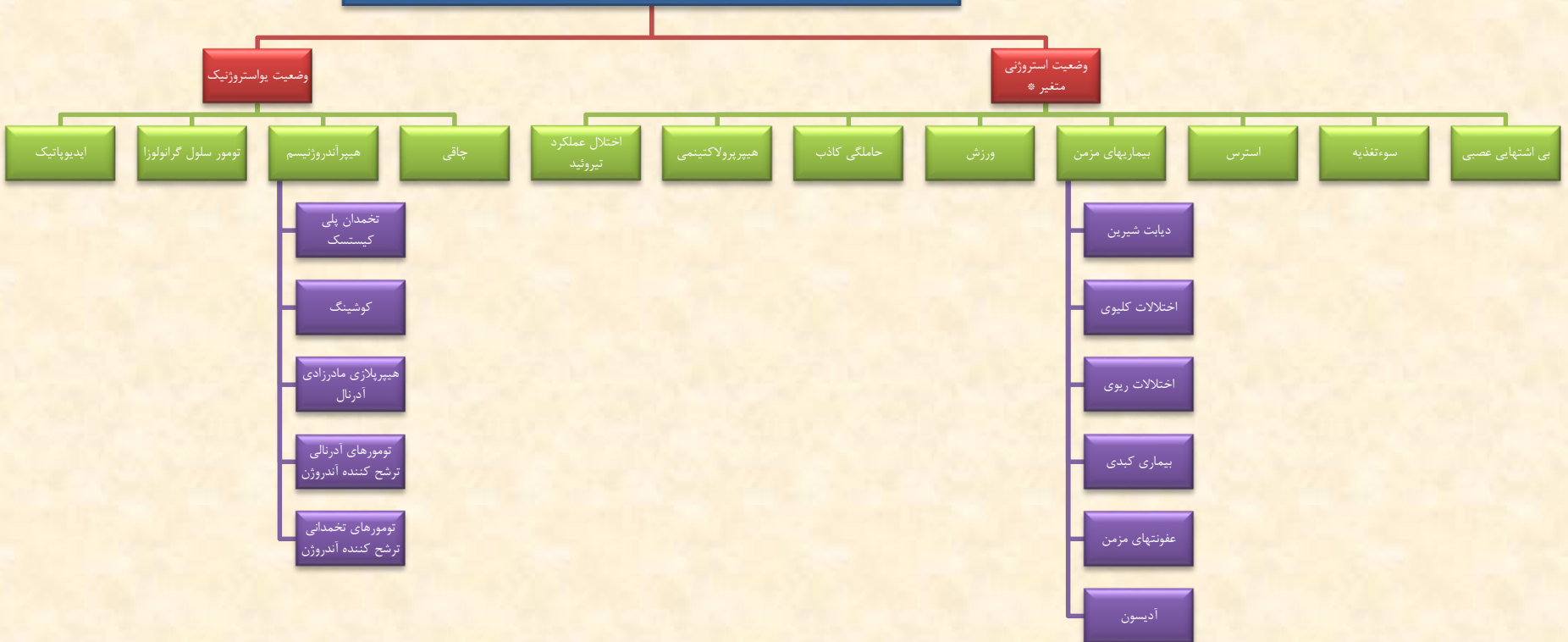
نارسایی تخمدان

ضایعات هیپوفیز هیپوتالاموس

تغییر ترشح GnRH از هیپوتالاموس

جدول ۱-۲: تقسیم‌بندی علل آمنوره ثانویه بر اساس مقدار گنادوتروپین

Hypergonadotropic	Hypogonadotropic	Eugonadotropic
* سندرم تخمدان مقاوم	* استرس	* نواقص اکتسابی
* نارسایی زودرس تخمدان	* اختلالات تغذیه‌ای	- سندرم آشرمن
	* ورزش شدید	- سل
	* تومورها و نکروز هیپوفیز	* افزایش آندروژنها
	* اختلال تیروئید	- تومورهای ویریلیزان
	* اختلال آدرنال	- هیپرپلازی مادرزادی آدرنال
	* داروها مانند	- تخمدان پلی کیستیک
	-OCP، فنوتیازین‌ها، رزربین،	
	بلوک‌کننده‌های گانگلیون	